

Dobra praktyka współpracy jednostki naukowo-dydaktycznej z samorządem – na przykładzie współdziałania katedry RAr3 WA Politechniki Śląskiej z Urzędem Miasta Rybnika

dr hab. inż. arch.
KRZYSZTOF ZALEWSKI, PROF. PŚ
Politechnika Śląska
Wydział Architektury
ORCID: 0000-0003-4626-3546

dr inż. arch.
KRZYSZTOF KOZAK
Politechnika Śląska
Wydział Architektury
ORCID: 0000-0002-4780-9523

Zagadnieniem podejmowanym w artykule jest inicjowanie i realizowanie działań mających na celu ukierunkowanie oraz ukształtowanie dobrej praktyki polegającej na wzajemnej współpracy jednostki naukowo-dydaktycznej z samorządem.

Wprowadzenie

Przedmiotem rozważań niniejszego artykułu jest opis rezultatów stanowiących podsumowanie długoletniej współpracy Urzędu Miasta Rybnika z Katedrą RAr3 WA Politechniki Śląskiej. Ze strony Urzędu Miasta współdziałanie dotyczyło wskazania problemowych terenów miasta oraz określenia ich ważnych gospodarczo i przestrzennie uwarunkowań, będących następnie polem kreacji rozwiązań ze strony Uczelni. Uzyskane rezultaty stanowiły następnie wkład do refleksji gminy w zakresie ustaleń dotyczących strategii przestrzennej miasta, a w dalszej kolejności także działań realizacyjnych.

Z punktu widzenia dydaktyki przedmiotowa współpraca jest istotnym narzędziem profesjonalnego uczenia opartego zarówno na teorii, jak i na praktyce. Poprzez angażowanie studentów w konkretny kontekst oraz zadanie, dostarczając szerszą wiedzę – umożliwiła pełniejszą refleksję, kierując podejmowanie decyzji i pozwala na zmianę

ich postaw wobec określonego zagadnienia czy problemu. Dodatkową korzyścią jest trening umiejętności pracy z partnerem zewnętrznym, pracy w zespole oraz rozwój kompetencji lidera. Synergiczny aspekt tak rozumianego współdziałania powoduje utrwalenie opisywanych metod jako modelu dobrej praktyki współpracy. Osiągnięte efekty pozwalają na podjęcie próby syntetycznego przedstawienia i uogólnienia.

Uwarunkowania zarządzania przestrzenią miast

Rozwój miast w Europie dokonuje się obecnie przede wszystkim poprzez poprawę ich wewnętrznej struktury. Miasta nie rozbudowują się terytorialnie, lecz przekształcają wewnętrznie, dzięki czemu usprawniają funkcjonowanie i podnoszą swoje walory przestrzenne, a także wpływają na standard życia mieszkańców. Miasto współczesne powinno być zarządzane w sposób adaptacyjny, odpowiadający na nieustannie zmieniające się wyzwania oraz potrzeby.

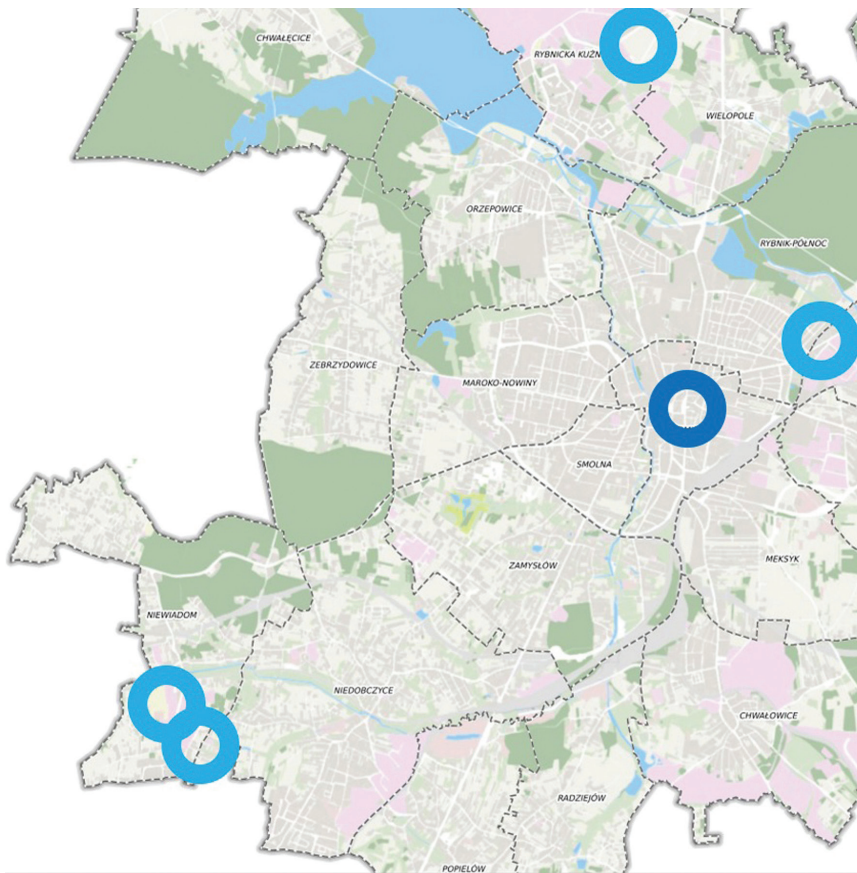
Obowiązkiem zarządzających miastami jest zapewnienie ich skutecznego funkcjonowania, czyli dążenie do uzyskania odpowiedniego poziomu dochodów, które zapewnią im sprawność gospodarczą oraz umożliwią wspieranie ich potencjału rozwojowego. Oczywiście inwestorów poza tzw. twardymi czynnikami, jak odpowiednia infrastruktura czy zasób terenów inwestycyjnych, przyciąga także stan lokalnego rynku pracy – czyli mieszkańcy. W pewnym uproszczeniu można stwierdzić, że w gospodarce miast funkcjonuje więc sprzężenie zwrotne – inwestycje zależą od poziomu życia w mieście i odwrotnie, poziom życia zależy od inwestycji. Celem jest więc uzyskanie sprawnego zarządzania miastem, ale także zarządzania wrażliwego na potrzeby mieszkańców.

Mieszkańcy/Społeczeństwo

Obecnie w polskich miastach rośnie świadomość społeczna dotycząca roli, jaką odgrywa dobra przestrzeń publiczna w kształtowaniu poprawy jakości życia mieszkańców. Wraz z nią pojawia się wiele działań oddolnych, np. w postaci inicjatyw społecznych (warsztatów, dyskusji, festiwali itp.) mających wymiar społecznej, otwartej dyskusji o potrzebach życia w mieście. Ich obszar obejmuje wiele czynników, w tym wartości różnorodności, dostępności oraz ekologii, bardziej zrównoważonych i inkluzywnych przestrzeni życiowych. Ich wyrazem jest między innymi inicjatywa Komisji Europejskiej pn. *New European Bauhaus*, której celem działań jest przestrzeń będąca obszarem i rezultatem dialogu między różnymi interesariuszami [1]. Wyrazem tego trendu jest również szersze rozumienie pojęcia Smart City jako organizmu nie tylko sprawnego technologicznie i ekonomicznie, ale także wrażliwego na potrzeby ludzi [2]. Rośnie tym samym świadomość, że miasto jest usługą dla mieszkańców, a wraz z nią oczekiwania, by przestrzeń miast była dobrze zaprojektowana. Parafrazując Manuela Castellsa, można stwierdzić, że przestrzeń jest wyrazem społeczeństwa i jego ekspresją, ale także miarą jego kultury. W warunkach pandemicznych trend ten jeszcze narasta, dążenie do dobrze zaprojektowanej przestrzeni jest coraz bardziej odczuwalne, dyskusja szersza, a presja na władze miejskie jeszcze większa.

Zarządzający/Władze Miejskie

Świadome władze miejskie coraz częściej dostrzegają ten trend i próbują nań konstruktywnie odpowiadać – np. poprzez partycypację społeczną, partnerstwa publiczno-prywatne, strategie oparte o połączone czynniki przestrzenne, środowiskowe, spo-

Rys. 1. Miejsca interwencji urbanistyczno-architektonicznych na terenie Miasta Rybnika.
Legenda: ● w śródmieściu ● poza śródmieściem; źródło: opracowanie własne na mapie z RSIP [7]

teczne oraz gospodarcze. Coraz częściej podobne działania podejmują także prywatni deweloperzy, czasem we współpracy z miastami (np. Osiedle Nowe Żerniki we Wrocławiu [3], Warszawskie Centra Lokalne [4], Warszawska Dzielnica Społeczna). Inicjatywy te są szansą na przekształcanie i aktywizację terenów „trudnych”, nieużytków oraz terenów przemysłowych – często w obrębie ścisłego śródmieścia miasta. Jednocześnie ze względu na pionierski charakter takich działań są obecnie „poligonem doświadczalnym” dla miast, inwestorów i architektów [5]. Miasta, które chcą w konstruktywny oraz aktywny sposób brać udział w tworzeniu tego ładu, mają szansę osiągać pożądane efekty przestrzenne i gospodarcze. Praktyka pokazuje, że działając w oparciu o analogiczne przepisy prawne, można uzyskiwać zróżnicowane rezultaty dotyczące kształtowania ładu przestrzennego. Miasta dysponują wynikającymi z prawa narzędziami – strategiami, oraz narzędziami planowania przestrzennego (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego) – których kierunek działania jest odgórny. Z natury rzeczy są to narzędzia niewystarczające do planowania działań operacyjnych – a w takim obszarze leży projektowanie przestrzeni miejskiej. Warto wspomnieć o braku uwarunkowań prawnych dla narzędzi operacyjnych

Z punktu widzenia dydaktyki przedmiotowa współpraca jest istotnym narzędziem profesjonalnego uczenia opartego zarówno na teorii, jak i na praktyce.

w skali urbanistycznej (a nie planistycznej), takich jak np. koncepcje programowo-przestrzenne wybranych obszarów miasta (masterplany) oraz innych narzędzi działania aktywnego, czemu towarzyszy brak wizji, świadomości nieodczuwano, a także merytorycznego przygotowania do współdziałania z inwestorami i mieszkańcami. Często zaś te właśnie działania w mniejszej skali, ukierunkowanie oddolnie, pozwalają na budowę szerszego kontekstu i jego uogólnienie w dokumentach planistycznych.

Urbaniści/Architekci/ Jednostki Naukowo-Dydaktyczne

Aby uzyskać optymalne rezultaty ukształtowania przestrzeni miejskiej, potrzebna jest z jednej strony zdolność do kreowania szerokiej i długofalowej wizji, a z drugiej wrażliwość na interesy wszystkich zaangażowanych stron. Istotna zatem staje się rola

fachowców – architektów oraz urbanistów, którzy powinni być liderami, a nawet fasilitatorami tych działań oraz mediatorami pomiędzy zainteresowanymi środowiskami. Jedną ze stron współpracy mogą być instytucje naukowo-dydaktyczne (m.in. wydziały architektury uczelni). Ich rolą jest dostarczenie wielostronnej wiedzy, a także zachowanie bezstronności oceny, co stawia je na pozycji najbardziej obiektywnych uczestników takiego procesu.

Współpraca katedry RAR3 WA PŚ z Wydziałem Architektury UM Rybnika

Przebieg współpracy, zadania operacyjne

Katedra Teorii, Projektowania i Historii Architektury (RAR3) Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej na przestrzeni około 15 lat aż do chwili obecnej jest zaangażowana w szereg przytoczonych procesów i aktywnie współpracowała oraz współpracuje w tym zakresie z wieloma urzędami śląskich miast i gmin (UM Mysłowice, UM Rybnika, UM Świętochłowice, UG Chelm Śląski, UG Świerklaniec), a także podmiotami śląskich miast – miejskimi organizacjami/komitetami czy instytucjami (w miastach: Bytomiu, Chorzowie, Katowicach) oraz lokalnymi deweloperami [6], co powoduje, że można uznać jej działania za innowacyjne. Współpraca, poza dostarczaniem wizji i propozycji rozwiązań zamawiającym, ma także charakter eksperymentu dydaktycznego, przeprowadzonego w ramach kształcenia studentów kierunku architektura, zarówno w ramach wcześniejszych studiów jednolitych magisterskich, jak i obecnych studiów dwustopniowych na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej.

Przykładem działań z najdłuższą historią, a tym samym pozwalającym zaobserwować realne rezultaty, jest ponawiana przez 8 lat współpraca z władzami Miasta Rybnika. Ta 8-letnia kooperacja była podejmowana w okresie od 2009 r. do 2020 r. i odnosiła się do wymienionych dalej (w układzie chronologicznym) głównych zadań.

W obszarze poza śródmieściem Miasta Rybnika dotyczyła:

- studiów możliwości zagospodarowania terenu i adaptacji obiektów byłej kopalni węgla kamiennego Ignacy-Hoym;
- remontu, modernizacji i zwiększenia atrakcyjności przystanku osobowego PKP Rybnik-Paruszowiec oraz ograniczenia w przestrzeni bariery nasypu kolejowego;
- studium urbanistyczno-architektonicznego terenu po byłej haldzie i osadnikach dawnej kopalni węgla kamiennego Ignacy-Hoym, zlokalizowanego przy ul. Sportowej;
- studium urbanistyczno-architektonicznego terenu zlokalizowanego przy ul. Ekonomicznej.

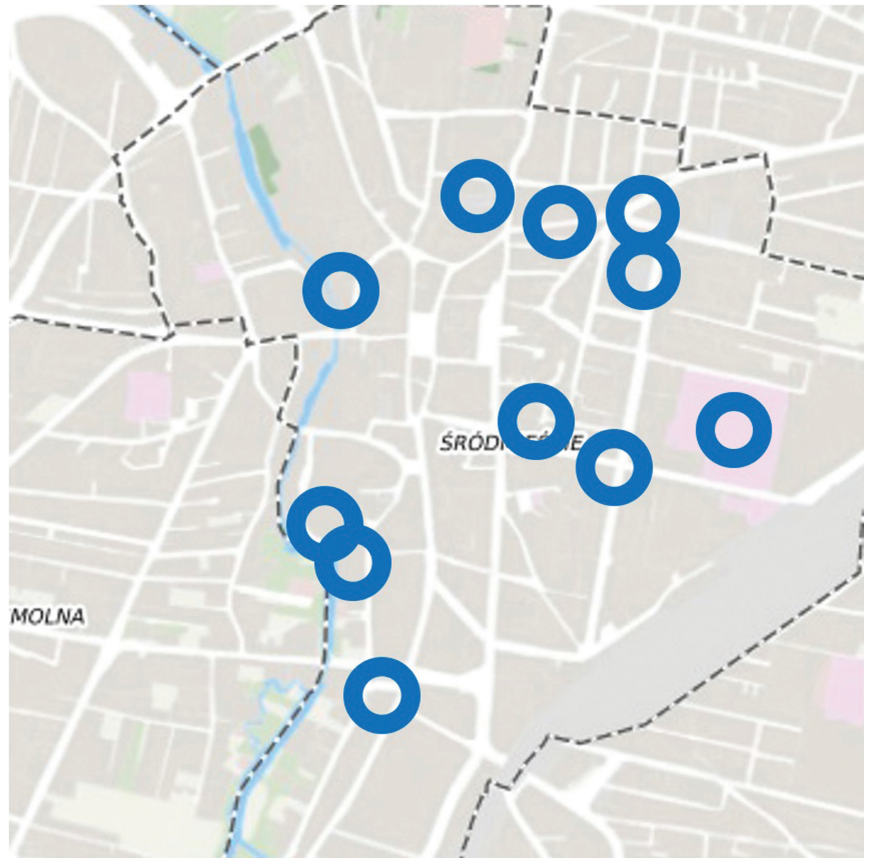
W obszarze śródmieścia Miasta Rybnika dotyczyła:

- studiów możliwości wyłączenia z ruchu i nowego sposobu zagospodarowania ul. Powstańców Śląskich, dróżki Prof. Libury oraz placu przed Bazyliką;
- studiów zespołów zabudowy z funkcjami usługowymi/uzupełniającymi wraz z poszukiwaniem możliwości rozwiązania problemu parkowania i projektów parkingów przy ulicach M. Skłodowskiej-Curie; Miejskiej; w obrębie ulic T. Kościuszki; Powstańców Śląskich, J. i F. Białych; A. Mickiewicza oraz w obrębie ulic Targowej, Młyńskiej, Rzecznej;
- studium urbanistyczno-architektonicznego terenu zlokalizowanego przy ul. Hutniczej po byłej Rybnickiej Fabryce Maszyn – Ryfama;
- studium urbanistyczno-architektonicznego terenu zlokalizowanego przy ul. W. Reymonta.

Ponadto współpraca obejmowała kilka innych obszarów o mniejszym zakresie działań, ale również położonych w obrębie śródmieścia, np. przy ul. Bolesława Chrobrego czy ul. ks. dr. F. Brudnioka.

Pełny zakres lokalizacji interwencji architektoniczno-urbanistycznych jest przedstawiony na ilustracjach (rys. 1., rys. 2.).

Opracowania powstałe w ramach wymienionych zadań dotyczyły niejednorodnych problemów urbanistyczno-architektonicznych w obszarze miasta. Ich dyslokacja w przestrzeni miasta wynikała z podejmowania niezbędnych działań w zakresie różnych zagadnień tematycznych, w tym: rewaloryzacji i adaptacji terenów na nowe funkcje, ochrony obiektów o dużej wartości historycznej, dostosowania przestrzeni miejskiej do współczesnych wymagań, nowych idei, koncepcji sposobu organizacji, poprawy jakości przestrzeni, uzupełniania istniejącej tkanki zabudowy czy rozwiązywania problemów parkowania samochodów osobowych. Pomimo że ze względu na dyspersję przestrzenną podejmowane zagadnienia pozornie nie realizują ciągłości tkanki miejskiej, to stanowią elementy strategicznej wizji zrównoważonej polityki miejskiej Rybnika pn. *Rybnik 2023*, zawierającej zadania takie jak: zabytkowa kopalnia „Ignacy” (modernizacja i zagospodarowanie terenów oraz obiektów dawnej kopalni w dzielnicy Niewiadom), plan „Powrót do centrum” (dogęszenie zabudowy ścisłego centrum, rozbudowa infrastruktury rowerowej, budowa nowoczesnych parkingów), plan zrównoważonej mobilności miejskiej (stworzenie centrum przesiadkowego w sąsiedztwie stacji Paruszowiec, budowa przejścia w nasypie kolejowym przy stacji Paruszowiec łączącego dzielnice Północ i Paruszowiec-Piaski), modelowa rewitalizacja (rewitalizacja m.in. dzielnic

Rys. 2. Miejsca interwencji urbanistyczno-architektonicznych na terenie śródmieścia Miasta Rybnika; źródło: opracowanie własne na mapie z RSIP [7]

W pewnym uproszczeniu można stwierdzić, że w gospodarce miast funkcjonuje sprzężenie zwrotne – inwestycje zależą od poziomu życia w mieście i odwrotnie, poziom życia zależy od inwestycji.

Paruszowiec-Piaski, Niewiadom, Śródmieście), projekt „Rzeczna” (zagospodarowanie kwartału/ów w ścisłym centrum miasta) [8].

Zadania i cele dydaktyczne

Co do zasady współdziałanie ze strony Katedry RAR3 polegało na dostarczeniu spektrum rozwiązań projektowych (programowych oraz architektoniczno-urbanistycznych) dla wskazanych przez miasto obszarów w tkance miejskiej. W pracy te są aktywnie zaangażowani zarówno przedstawiciele miasta, pracownicy badawczo-dydaktyczni Katedry ze znacznym stażem, a także praktyką zawodową, jak i studenci. Taki układ pozwala stworzyć modelowe współdziałanie w formule odzwierciedlającej częściowo zarysowany wcześniej schemat – łączenie działań odgórnych oraz inicjatywy oddolnej, w którym miasto jest zleceniodawcą, kadra

dydaktyczna mediatorem, a studenci odgrywają rolę dwojaką – zarówno uważnych i wrażliwych obserwatorów oraz inicjatorów działań oddolnych, jak i architektów – kreatorów konkretnej wizji oraz szczegółowych rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych, będących wynikiem mediacji. Proces dydaktyczny jest dodatkowo stymulowany formułą wewnętrznego konkursu prac projektowych oraz wspomagany efektami wcześniejszych prac naukowo-badawczych i podsumowany również pracą naukowo-badawczą.

Z punktu widzenia zarówno badawczego, jak i dydaktycznego tak sformułowane zagadnienie konfrontuje założenia ideowe z pragmatyczno-ekonomicznym podejściem inwestycyjno-budowlanym, a także z realnymi uwarunkowaniami wynikającymi z przesłanek gospodarki miejskiej oraz lokalizacyjnych – prawnych i kulturowych. W konsekwencji sytuuje także studenta w okolicznościach zbliżonych do rzeczywistych uwarunkowań, których doświadczy w profesjonalnym życiu zawodowym. Kluczowa dla procesu kształcenia była konieczność nauczenia studentów operowania złożoną tkanką architektoniczną i przewidywania konsekwencji swoich działań. Dodatkowym walorem dydaktycznym, który wprowadza poszerzony zakres zagadnień oraz nowa forma zajęć, jest okazja do wyzwolenia się z presji czynników czysto „warsztatowych”, co sprzyja przyjmowaniu różnych ról i szerszego spojrzenia na proces

Praktyka pokazuje, że działając w oparciu o analogiczne przepisy prawne, można uzyskiwać zróżnicowane rezultaty dotyczące kształtowania ładu przestrzennego.

kształtowania przestrzeni miast oraz architektury spoza zawodowo-pragmatycznej perspektywy, a także świadomość konieczności wielostronnej współpracy i przekonanie o konieczności ustawicznego kształcenia zawodowego architektów.

Podsumowanie i wnioski

Dzięki praktyce współpracy możliwe jest osiągnięcie szeregu spójnych celów praktycznych, naukowych i dydaktycznych. Partycypacja wielu stron w kształtowaniu miasta staje się obecnie standardem, ale także koniecznością. Brak odpowiednich praktyk, środków finansowych oraz narzędzi operacyjnych stanowi dla zarządów miast istotne utrudnienie, zarówno w zakresie uzyskania wizji istotnych przestrzeni, jak i zbadania jej celowości oraz możliwości jej realizacji. Tym samym potencjalnie ogranicza rozwój miast. Współpraca z instytucjami badawczo-dydaktycznymi ma dla miast wartość uzyskania kompetentnej diagnozy terenów. Dla zlecającego rezultatem jest konfrontacja własnej wizji polityki przestrzennej z innym kontekstem wiedzy i doświadczeń oraz uzyskanie szerokiego materiału studialnego będącego bazą do dalszych prac strategicznych, a także operacyjnych – co faktycznie się dzieje (np. dla: terenu i obiektów byłej kopalni węgla kamiennego Ignacy-Hoym; sposobu zagospodarowania ul. Powstańców Śląskich, dróżki Prof. Libury i placu przed Bazyliką; remontu przystanku osobowego PKP Rybnik-Paruszowiec wraz z ograniczeniem negatywnych skutków nasypu kolejowego w przestrzeni).

Podobnym rezultatem jest uzyskanie spektrum rozwiązań planistycznych i operacyjnych dla wybranych miejsc, nawet przy oczywistych ograniczeniach związanych z „wizjonerskim” charakterem rozwiązań będących rezultatem prac studenckich. Podjęcie współpracy ze strony przedstawicieli UM wymaga odważnej decyzji, ponieważ efekty prac studenckich (w postaci idei/koncepcji architektonicznej) formowane są często bez pełnej świadomości uwarunkowań prawnych, finansowych i całej gamy problemów realizacyjnych. Staje się często trudnym wyzwaniem dla władz miasta, jak te śmiałe wizje zrealizować w praktyce, by nie narazić się w ocenie publicznej na brak umiejętności zarządzania i wprowadzania w życie śmiałych idei, tym bardziej jeśli rozwiązania te wprowadza się

w fazę realizacji poprzez procedury tylko przetargowe, a nie konkursowe. Pomimo zaangażowania miasta oraz kadry akademickiej we wspólny proces – podobnie jak w realnych warunkach projektowych – bywa, że oczekiwania, potrzeby i cele uczestników tego procesu nie są identyczne. Wypracowanie konsensusu, który ma pozytywny rezultat dla zamawiającego oraz korzystny wpływ na proces nauczania, wymaga woli współpracy ze wszystkich stron. Głównymi moderatorami tej wymiany są teoretycy-badacze oraz praktycy-projektanci architektury.

Bibliografia:

- [1] New European Bauhaus, <https://europa.eu/new-european-bauhaus/>, dostęp: 7.01.2022 r.
- [2] Cities for the People of Tomorrow | Bjarke Ingels + Jan Gehl + Thomas Ermacorra, <https://www.youtube.com/watch?v=ESN-Ju7aulK8>, dostęp: 7.01.2022 r.
- [3] Osiedle Nowe Żerniki we Wrocławiu, Strona Internetowa inwencji: <http://nowezerniki.pl/idea>, dostęp: 7.01.2022 r.
- [4] Warszawskie Centra Lokalne | SARP Warszawa, dostęp: 7.01.2022 r.
- [5] Warszawska Dzielnica Społeczna – odpowiedź stolicy na Nowe Żerniki, https://architektura.muratorplus.pl/projekty/warszawska-dzielnica-spoleczna-odpowiedz-stolicy-na-nowezerniki_9669.html, dostęp: 7.01.2022 r.
- [6] Gil Adam, Sulimowska-Ociepka Anna, Rabiej Jan, Zalewski Krzysztof, 2021, Synergia teorii i praktyki w kształtowaniu architektury oraz kształceniu architektów, „Builder” 6 (287), DOI: 10.5604/01.3001.0014.8826.
- [7] RSIP – Rybnicki System Informacji Przestrzennej, <https://www.rsip.rybnik.eu/Mapa/RSIP/StartMap.aspx?PUBLIC=true&lang=pl>, dostęp: 25.02.2021 r.
- [8] Materiały Informacyjne UM Rybnika pn. Rybnik 2023, <https://www.rybnik.eu/miasto/rybnik-2023/>, dostęp: 28.12.2021 r.

DOI: 10.5604/01.3001.0015.8532

PRAWIDŁOWY SPOSÓB CYTOWANIA
Zalewski Krzysztof, Kozak Krzysztof, 2022, Dobra praktyka współpracy jednostki naukowo-dydaktycznej z samorządem – na przykładzie współdziałania katedry RAR3 WA Politechniki Śląskiej z Urzędem Miasta Rybnika, „Builder” 6 (299), DOI: 10.5604/01.3001.0015.8532

Streszczenie: Zagadnieniem podejmowanym w artykule jest inicjowanie i realizowanie działań mających na celu ukierunkowanie oraz ukształtowanie dobrej praktyki polegającej na wzajemnej współpracy jednostki naukowo-dydaktycznej z samorządem. Celem współpracy było przedstawienie miastu Rybnik niezależnego spojrzenia na zagadnienia przestrzeni miejskiej. Równie istotny aspekt stanowiło wprowadzenie do dydaktyki zagadnień problemowych odnoszących się do realnych uwarunkowań. Metodyka współpracy była oparta na dyskusji, pracy warsztatowej prowadzącej do opracowania strategii i rozwiązań dla wybranych zadań projektowych osadzonych w kontekście urbanistycznym oraz kulturowym. Wymiernym rezultatem podejmowanych działań stały się studia i projekty przestrzeni miejskich oraz obiektów. Ważny efekt stanowi utrwalenie prezentowanego podejścia jako dobrej praktyki współpracy. Pozytywne efekty tak prowadzonych działań zostały empirycznie potwierdzone w prowadzonym przez wiele lat współdziałaniu Katedry Teorii, Projektowania i Historii Architektury (RAR3) Wydziału

Architektury Politechniki Śląskiej z Wydziałem Architektury Urzędu Miasta Rybnika, ale także z innymi samorządami miast i gmin śląskich oraz podmiotami śląskich miast – miejskimi organizacjami, komitetami czy instytucjami. Zdobyte przez wiele lat doświadczenia pozwalają na podjęcie próby syntetycznego przedstawienia i uogólnienia.

Słowa kluczowe: współpraca, dobra praktyka, jednostka naukowo-dydaktyczna, samorząd

Abstract: GOOD PRACTICE OF COOPERATION OF AN ACADEMIC AND DIDACTIC UNIT WITH LOCAL GOVERNMENT – ON THE EXAMPLE OF THE COOPERATION BETWEEN THE FACULTY OF RAR-3 WA OF THE SILESIAN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY AND THE CITY COUNCIL OF RYBNIK. The problem addressed in this article is the initiation and implementation of actions aimed at directing and establishing good practice based on mutual cooperation between an academic and didactic unit and the local government. The aim of the cooperation was to present the city of Rybnik with an independent view on urban space issues. An equally important aspect was the introduction to didactics of problematic issues relating to real conditions. The methodology of cooperation was based on discussion, workshop work leading to the development of strategies and solutions for selected design tasks set in urban and cultural contexts. The tangible results of the actions taken became studies and projects of urban spaces and objects. An important effect is the consolidation of the presented approach as a good cooperation practice. Positive effects of such activities have been empirically confirmed in many years of cooperation of the Faculty of Theory, Design and History of Architecture (RAR3) of the Silesian University of Technology with the Department of Architecture of the Municipal Council in Rybnik, but also with other local governments of Silesian cities and municipalities as well as other entities of Silesian cities - municipal organizations, committees or institutions. Experience gained over many years allows to make an attempt to synthesize and generalize.

Keywords: cooperation, good practice, academic and didactic unit, local government